

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

24 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:

președinte

Iurie Diaconu

judcători

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Burduh

Nadejda Toma

a judecat, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de avocatul Bîrcă Ludmila, în numele inculpatului Feraru Ruslan, avocatul Dudulica Liubomir, în numele inculpaților Buzica Valentin și Furtuna Sergiu, și avocatul Croitoru Alexei, în numele inculpatului Apostu Serghei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2019 în cauza penală privindu-i pe

Apostu Serghei XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX;

Feraru Ruslan XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX

Buzica Valentin XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX;

și

Furtună Sergiu XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 14.12.2017 – 26.12.2018;

Instanța de apel: 29.01.2019.2019 – 24.04.2019;

Instanța de recurs: 11.01.2020 – 24.03.2020

Asupra recursurilor ordinare declarate de avocatul Bîrcă Ludmila, în numele inculpatului Feraru Ruslan, avocatul Dudulica Liubomir, în numele inculpaților Buzica Valentin și Furtuna Sergiu, și avocatul Croitoru Alexei, în numele inculpatului Apostu Serghei, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 04 martie 2019 Feraru Ruslan, Buzică Valentin, Furtună Sergiu și Apostu Serghei au fost recunoscuți vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (4) Cod penal și le-au fost stabilite pedepse:

- lui Feraru Ruslan – închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni în penitenciar de tip semiînchis;

- lui Buzică Valentin – închisoare pe un termen de 5 ani în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de sentințe, la pedeapsa stabilită i-a fost adăugată parțial pedeapsa numită prin sentința Judecătoriei Ungheni din 08 februarie 2017, lui Buzică Valentin i s-a stabilit pedeapsa definitivă – închisoare pe un termen de 9 ani în penitenciar de tip semiînchis;

- lui Furtună Sergiu – închisoare pe un termen de 5 ani în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, prin adăugare parțială a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Nisporeni din 07 decembrie 2015, lui Furtuna Sergiu i s-a stabilit pedeapsa definitivă – închisoare pe un termen de 6 ani în penitenciar de tip semiînchis.

- lui Apostu Serghei – închisoare pe un termen de 4 ani în penitenciar de tip semiînchis.

Corpurile delictive:

- porți metalice formate din două părți componente și o porțiță mai mică care se află la păstrare la partea vătămată Cauia Ana – au fost lăsate la proprietar pentru liberă gestionare;

- porți metalice formate din două părți componente și o porțiță mai mică care se află la păstrare la partea vătămată Morozov Ana – au fost lăsate proprietarului pentru liberă gestionare;

- 10 stupi de albini, care se află la păstrare la partea vătămată Barbaroș Valentina, au fost lăsate proprietarului pentru liberă gestionare;
- 11 stupi de albini, care se află la păstrare la partea vătămată Modrîngă Ecaterina, au fost lăsate proprietarului pentru liberă gestionare;
- 5 stupi de albini, care se află la păstrare la partea vătămată Onica Nina, au fost lăsate proprietarului pentru liberă gestionare;
- 27 stupi de albini, care se află la păstrare la partea vătămată Pîslari Anatolie, au fost lăsate proprietarului pentru liberă gestionare;
- 4 stupi de albini, care se află la păstrare la partea vătămată Poian Mihail, au fost lăsate proprietarului pentru liberă gestionare;
- 6 stupi de albini, care se află la păstrare la partea vătămată Căciula Anatolie, au fost lăsate proprietarului pentru liberă gestionare;
- un microbuz de model „Ford Transit” de culoare albă cu n/î XXXXX și un microbuz de culoare albă cu n/î XXXXX, care se află la păstrare la Gargușa Anatol, a fost lăsat la proprietarul pentru liberă gestionare.

2. Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, prima instanță, *în procedură prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, a reținut că:

Inculpații Feraru Ruslan, Buzică Valentin, Furtună Sergiu și Apostu Serghei, în perioada 24 februarie – 22 martie 2016, acționând în grup organizat în prealabil, pentru comiterea mai multor infracțiuni, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, împărțind rolurile între ei, au săvârșit mai multe infracțiuni de furt.

Astfel, Apostu Serghei a luat în locațiune, pentru comiterea mai multor furturi, de la Gargușa Anatoli, automobilul de model „Ford Transit” cu n/î XXXXX de culoare albă.

În intervalul de timp 24 februarie – 25 februarie 2016, pe timp de noapte, Feraru Ruslan, Buzică Valentin, Furtună Sergiu și Apostu Serghei, în timp ce se deplasau cu automobilul de model „Ford Transit” cu n/î XXXXX, la volanul căruia se afla Apostu Serghei, având intenția de a sustrage pe ascuns bunurile altei persoane, în timp ce se aflau în s. Rîșcova, r. Criuleni, au staționat automobilul lângă o gospodărie care avea gardul confecționat din cărămidă și avea porți confecționate din metal de culoare neagră cu ornamente sudate în exterior, gospodărie care-i aparține lui Sadovnic Valentina, după care din automobil a coborât Buzică Valentin împreună cu Feraru Ruslan, au ridicat poarta cea mică din balamale și au pus-o în microbuz, iar Apostu

Serghei împreună cu Feraru Ruslan s-au deplasat în mun. Chișinău, cauzându-i părții vătămate Sadovnic Valentina un prejudiciu material în proporții considerabile în mărime de 5000 lei.

Tot ei, împreună și după o înțelegere prealabilă, în intervalul de timp 27 februarie – 28 februarie 2016, pe timp de noapte, Apostu Serghei conducând automobilul de model „Ford Transit” cu n/î XXXXX, având intenția sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, în timp ce se deplasau prin s. Mardareuca, r. Criuleni, au staționat la un domiciliu care se afla în construcție, iar gardul era confecționat din secții de beton special confecționate, au coborât cu toții din automobil și s-au îndreptat spre poarta gospodăriei și, împreună, au scos cele trei componente ale porții și le-au plasat în automobilul de model „Ford Transit”, după care cu bunurile sustrase s-au deplasat la domiciliul lui Buzică Valentin din com. Pruncul, mun. Chișinău. A doua zi au urcat în automobilul de model „Ford Transit” și s-au deplasat la sectorul de vile din s. Nimoreni și au vândut poarta unei persoane contra sumei de 10000 lei, iar banii i-au împărțit între ei, cauzându-i părții vătămate Cauia Ana un prejudiciu material în proporții considerabile în mărime de 20000 lei.

Inculpații Buzică Valentin și Feraru Ruslan, împreună și după o înțelegere prealabilă, în intervalul de timp 02 martie 2016 – 03 martie 2016, pe timp de noapte, Buzică Valentin conducând automobilul de model „Ford Transit” cu n/î XXXXX, pe care l-au împrumutat de la Apostu Serghei, în timp ce se deplasau prin s. Zăicana, r. Criuleni, având intenția sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, au staționat automobilul lângă gospodăria lui Morozov Ana, văzând că la gospodăria acesteia nu era aprinsă lumina, au ridicat cele trei componente ale porții de pe balamale și le-au plasat în automobil, după care s-au deplasat la domiciliul lui Buzică Valentin, cauzându-i părții vătămate Morozov Ana un prejudiciu material în proporții considerabile în mărime de 8000 lei.

Inculpații Feraru Ruslan, Furtună Sergiu, Apostu Serghei și Buzică Valentin, împreună și după o înțelegere prealabilă, la 17 martie 2016 pe timp de noapte, având intenția sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, au parcat automobilul de model „Ford Transit” cu n/î XXXXX în apropierea gospodăriei lui Onică Ion situată în s. Drăsliceni, r. Criuleni, au rupt o porțiune din gardul de lemn care îngrădea gospodăria, au intrat cu toții pe teritoriul grădinii unde se aflau 11 stupi de albini, au dat jos foile de ardezie care erau așezate deasupra acestora și au plasat stupii în automobil, după care s-au deplasat la gunoiștea din localitate și au verificat care stupi sunt buni și au depistat că din cele 11 stupi de albini, 5 erau în stare bună și cu familii, restul dându-le foc,

după care cu cei 5 stupi sustrași s-au deplasat la domiciliul lui Buzică Valentin situat în com. Pruncul, mun. Chișinău, unde le-au depozitat, cauzându-i părții vătămate Onica Ion un prejudiciu material în proporții considerabile în mărime de 18700 lei.

Tot ei, împreună și după o înțelegere prealabilă, la 17 martie 2016, ziua, având intenția sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, în timp ce se deplasau cu automobilul de model „Ford Transit” cu n/î XXXXX prin s. Hîrtopul Mic, r. Criuleni, căutând gospodării în care se pot afla bunuri pe care le-ar putea sustrage, au observat în grădina unui domiciliu care era îngrădită cu plasă metalică, mai mulți stupi de albini și atunci de comun acord au hotărât pe timp de noapte ca să sustragă stupii dați. Astfel, tot la 17 martie 2016 pe timp de noapte, ei s-au deplasat cu automobilul de model „Ford Transit” în s. Hîrtopul Mic, r. Criuleni, au parcat automobilul lângă gardul gospodăriei lui Barbaroș Valentina, au tăiat plasa metalică care îngrădea grădina și au pătruns pe teritoriul gospodăriei, de unde pe ascuns au sustras 10 stupi de albini pe care le-au pus în microbuz, cauzându-i părții vătămate Barbaroș Valentina un prejudiciu material în proporții considerabile în mărime de 35000 de lei.

Tot ei, la 17 martie 2016, continuându-și acțiunile sale infracționale, s-au deplasat în s. Ișnovăț, r. Criuleni, au parcat automobilul de model „Ford Transit” cu n/î XXXXX lângă gospodăria lui Modrîngă Andrei și au pătruns pe o porțiță din lemn, de unde au sustras pe ascuns 11 stupi de albini pe care i-au încărcat în automobil și cu bunurile sustrase s-au deplasat în com. Pruncul, mun. Chișinău, cauzându-i părții vătămate Modrîngă Andrei un prejudiciu material în proporții considerabile în mărime de 28000 lei.

Tot ei, împreună și după o înțelegere prealabilă, la 22 martie 2016, au urcat în automobilul de model „Ford Transit” cu n/î XXXXX și s-au deplasat în s. Sagaidac, r. Criuleni și în timp ce se deplasau prin sat au observat mai multe gospodării în care se aflau stupi de albini. Depistând faptul că erau prea mulți stupi de albini pe care doreau să-i sustragă, au hotărât să plece în or. Chișinău pentru ca Apostu Serghei să ia în locațiune încă un automobil pentru a putea transporta bunurile sustrase. Astfel, după ce Apostu Serghei a luat în locațiune încă un automobil de model „Ford Transit” cu n/î XXXXX, Feraru Ruslan a urcat împreună cu Furtună Sergiu într-un automobil, iar în celălalt automobil a urcat Buzică Valentin împreună cu Apostu Serghei și cu toții s-au deplasat în s. Sagaidac, r. Criuleni.

Astfel la 22 martie 2016, Feraru Ruslan, Apostu Serghei, Buzică Valentin și Furtună Sergiu, împreună și după o înțelegere prealabilă, având intenția sustragerii pe ascuns a bunurilor

altei persoane, deplasându-se cu automobilele de model „Ford Transit” cu n/î XXXXX și XXXXX, ambele de culoare albă, în s. Sagaidac, r. Criuleni, au parcat automobilele lângă gospodăria lui Pîslari Anatolie, au dezlegat plasa metalică de la stâlpi și cu toții au intrat pe teritoriul gospodăriei de unde pe ascuns au sustras 27 de stupi de albini dintre care: 2 stupi de albini mari, 8 stupi de albini de dimensiuni mijlocii și 17 stupi de albini de dimensiuni mici pe care le-au încărcat în ambele automobile cu care au plecat de la fața locului, cauzându-i părții vătămate Pîslari Anatolie un prejudiciu material în proporții considerabile în mărime de 58100 lei.

Tot ei, împreună și după o înțelegere prealabilă, la 22 martie 2016, continuându-și acțiunile sale infracționale, în timp ce se aflau în s. Sagaidac, r. Criuleni, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin deteriorarea plasei au pătruns în gospodăria lui Poian Mihail de unde pe ascuns au sustras 4 stupi cu familii de albini, pe care la fel, le-au încărcat în automobilele de model „Ford Transit” cu n/î XXXXX și XXXXX, cauzându-i astfel părții vătămate Poian Mihail un prejudiciu material în proporții considerabile în mărime de 12000 lei.

Tot ei, împreună și după o înțelegere prealabilă, la data de 22 martie 2016, pe timp de noapte, continuându-și acțiunile infracționale, au pătruns pe teritoriul gospodăriei lui Căciula Anatolie din s. Sagaidac, r. Criuleni, de unde pe ascuns au sustras 6 stupi de albini, dintre care două fără familii și patru cu familii, pe care le-au încărcat în automobilele de model „Ford Transit” cu n/î XXXXX și XXXXX, cauzându-i astfel părții vătămate Căciula Anatolie un prejudiciu material în proporții considerabile în mărime de 11000 lei.

Acțiunile inculpaților cad sub incidența prevederilor art. 186 alin. (4) Cod penal – *furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit prin pătrundere în încăpere sau alt loc de depozitare, de un grup criminal organizat și cu cauzare de daune în proporții mari.*

Inculpații au declarat, personal prin înscris autentic, că recunosc săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și au solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Prin încheierea din 03 octombrie 2017, instanța a admis cererile inculpaților.

Cerința apărării de a aplica în privința lui Furtună Sergiu, Feraru Ruslan și Buzică Valentin prevederile Legii cu privire la amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova a fost respinsă, or art. 10 a legii nominalizate interzice aplicarea acesteia în cazul inculpaților care au fost anterior judecați pentru infracțiuni grave și au

executat în tot sau în parte pedeapsa sau dacă anterior a fost înlăturată răspunderea penală, în temeiul art. 109 Cod de procedură penală, de 3 sau mai multe ori, iar Furtună Sergiu, Buzică Valentin și Apostu Serghei au fost anterior judecați pentru infracțiuni grave, ispășindu-și pedeapsa și că în privința lui Feraru Ruslan a fost înlăturată răspunderea penală, în temeiul art. 109 Cod de procedură penală, de 3 ori.

La stabilirea categoriei și cuantumului pedepsei s-a ținut cont că în acțiunile lui Furtună Sergiu, Buzică Valentin și Apostu Serghei este prezentă starea de recidivă periculoasă, că Feraru Ruslan nu este la primul conflict cu legea penală; că inculpații se caracterizează negativ, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru; că au recunoscut vina și au reparat integral prejudiciul cauzat părților vătămate.

3. Nefiind de acord cu sentința, apel în termen, au declarat acuzatorul de stat Botnaru Alexandru, inculpații Feraru Ruslan și Apostu Serghei, apărătorul Dudulica Liubomir, în numele inculpaților Buzică Valentin și Furtună Sergiu.

3.1. Acuzatorul de stat Botnaru Alexandru prin apelul declarat a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care a stabili pedeapsa lui:

Feraru Ruslan – închisoare pe un termen de 6 ani și 8 luni în penitenciar de tip semiînchis.

Apostu Serghei – închisoare pe un termen de 6 ani și 8 luni în penitenciar de tip semiînchis.

Buzică Valentin – închisoare pe un termen de 6 ani și 8 luni în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Ungheni din 08 februarie 2017, a stabili pedeapsa definitivă – închisoare pe un termen de 5 ani.

Conform art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, a adăuga la pedeapsa aplicată partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința Judecătoriei Buiucani, m. Chișinău din 01 noiembrie 2012 și a stabili pedeapsa definitivă sub formă de 12 ani de închisoare, în penitenciar de tip semiînchis.

Furtună Sergiu – închisoare pe un termen de 6 ani și 8 luni în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, a adăuga la pedeapsa aplicată partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința Judecătoriei Nisporeni din 07 decembrie 2015 și a stabili pedeapsa definitivă – închisoare pe un termen de 11 ani, în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cererii declarate, s-a invocat că la individualizarea pedepsei instanța nu a ținut cont de pericolul social pe care îl prezintă inculpații, de implicarea și rolul fiecăruia la comiterea infracțiunii și a aplicat pedepse blânde, deci, nu se vor realiza scopurile pedepsei penale.

Astfel, Apostu Serghei, Furtună Sergiu și Feraru Ruslan au fost anterior condamnați pentru comiterea mai multor infracțiuni de sustragere, iar după aceasta s-au organizat, împreună cu Buzică Valentin, într-un grup criminal organizat și au comis o infracțiune gravă, prejudiciind 9 părți vătămate, iar Furtună Sergiu a comis noua infracțiune fiind în termenul de probă stabilit de Judecătoria Nisporeni.

3.2. Inculpații Feraru Ruslan și Apostu Serghei nu sunt de acord cu pedeapsa stabilită lor și ținând cont de recunoașterea vinei, căința sinceră și repararea prejudiciului, prin apelul declarat solicită casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să le fie micșorat cuantumul pedepsei cu închisoare până la 3 ani și 4 luni și în baza art. 90 Cod penal să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

3.3. Avocatul Dudulica Liubomir în apelul declarat în numele inculpaților Furtună Sergiu și Buzică Valentin invocă că prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova sunt aplicabile în cazul clienților săi.

Astfel, Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova reglementează doar situații care au avut loc până la intrarea în vigoare a acesteia și nu conține prevederi de aplicare asupra situațiilor survenite după această dată.

Legea dată a intrat în vigoare la data de 09.09.2016.

Din cazierile judiciare rezultă că în privința la nici unul din inculpați nu a fost înlăturată anterior răspunderea penală, de trei sau mai multe ori, în temeiul împăcării părților conform prevederilor art. 109 din Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002.

Potrivit prevederilor art. 107 Cod penal amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Respectiv, Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova este lege penală și sunt aplicabile principiile consacrate în Codul penal, interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale fiind interzise (art. 3 alin. (2) Cod penal).

Constatarea că Buzică Valentin și Furtună Sergiu au fost anterior condamnați pentru infracțiuni grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoarea, nu corespunde adevărului.

Drept urmare, se solicită admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie încetat procesul penal intentat în baza art. 186 alin. (4) Cod penal în privința lui Buzică Valentin și Furtună Sergiu în legătură cu aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2019 apelurile acuzatorului de stat Botnaru Alexandru, inculpaților Feraru Ruslan și Apostu Serghei, și apărătorului Dudulica Liubomir, în numele inculpaților Buzică Valentin și Furtună Sergiu, au fost respinse ca nefondate.

5. Instanța de apel a statuat că:

Feraru Ruslan (în privința căruia a fost intentat dosar de căutare nr. 2017380105), Buzică Valentin (în privința căruia a fost intentat dosar de căutare 2017200049), Apostu Serghei (legal citat) și Furtună Sergiu (legal citat) prin neprezentare în ședința de judecată au renunțat la dreptul de a apărea în fața instanței.

Prin încheierea instanței de fond din 03 octombrie 2017 au fost admise cererile inculpaților de examinare a cauzei în procedura specială prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpații au săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 186 alin. (4) Cod penal, împrejurări constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Pedeapsa aplicată este echitabilă, rezonabilă și justă reieșind din faptul că Feraru Ruslan anterior nu a fost judecat, însă în privința lui a fost înlăturată răspunderea penală de 3 ori în temeiul împăcării părților; Furtună Sergiu, Apostu Serghei și Buzică Valentin anterior au fost judecați și se află în stare de recidivă periculoasă, se caracterizează negativ, nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog; sunt prezente circumstanțele atenuante: recunoașterea vinei și repararea prejudiciului cauzat părților vătămate și lipsesc cele agravante.

Scopul pedepsei penale nu este ca, aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că, pedeapsa nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității.

Nu este oportună aplicarea art. 90 Cod penal, or aceștia anterior au fost condamnați și/sau supuși urmăririi penale, și nu și-au corectat comportamentul.

Cerința de aplicarea a actului de amnistie este nefondată, or Furtună Sergiu, Apostu Serghei și Buzică Valentin au fost anterior condamnați pentru infracțiuni grave, pentru care au executat pedeapsa cu închisoare, iar în privința lui Feraru Ruslan a fost încetată urmărirea penală de 3 ori, în legătură cu împăcarea părților.

6. Hotărârile instanțelor de fond sunt atacate cu recurs ordinar de către apărătorul Bîrcă Ludmila, în numele inculpatului Feraru Ruslan, apărătorul Dudulica Liubomir, în numele inculpaților Buzică Valentin și Furtună Sergiu, și apărătorul Croitor Alexei, în numele inculpatului Apostu Serghei.

6.1. Apărătorul Bîrcă Ludmila în recursul declarat în numele inculpatului Feraru Ruslan critică hotărârile instanțelor de fond prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, motivând că apreciind modalitatea de executare a pedepsei aplicată lui Feraru Ruslan nu s-a ținut cont de căința sinceră, recunoașterea vinei, repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune și solicitarea examinării cauzei în procedură simplificată.

Drept urmare se solicită casarea parțială a hotărârilor instanțelor de fond cu adoptarea unei noi hotărâri prin care executarea pedepsei cu închisoare, stabilită lui Feraru Ruslan în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, s-ă fie suspendată condiționat pe un termen de probă.

6.2. Apărătorul Dudulica Liubomir recursul declarat în numele inculpaților Buzică

Valentin și Furtună Sergiu îl întemeiază în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și solicită casarea hotărârilor instanțelor de fond cu adoptarea unei noi hotărâri prin care procesul penal intentat în privința lui Buzică Valentin și Furtună Sergiu, în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, să fie încetat în legătură cu aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova deoarece:

- Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nu specifică anterior căror evenimente urmează a fi luat în calcul încetarea procesului penal în baza art. 109 Cod penal (anterior comiterii infracțiunii, anterior adoptării Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 sau anterior pronunțării sentinței), reglementând doar situații care au avut loc până la intrarea în vigoare și nu conține prevederi de aplicare asupra situațiilor survenite după această dată;

- interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale este interzisă;

- inculpații Furtună Sergiu și Buzică Valentin nu au executat pedeapsa cu închisoare pentru infracțiunile în baza cărora au fost condamnați;

- instanța de apel nu s-a expus în nici un mod asupra motivelor invocate în apel, fapt ce echivalează cu nesoluționarea fondului cauzei.

6.3. Apărătorul Croitor Alexei în recursul declarat în numele inculpatului Apostu Serghei solicită casarea hotărârilor instanței de fond și dispunerea rejudecării cauzei de instanța de apel.

În motivarea recursului se invocă că sentința în partea individualizării pedepsei lui Apostu Serghei nu este motivată, iar instanța de apel preluând concluziile primei instanțe nu s-a expus în nici un mod asupra argumentelor apelului inculpatului și nu a dat apreciere la faptul că Apostu Serghei are la întreținere soția și un copil minor, sincer se căiește și că a depus cerere de examinare a cauzei în procedura simplificată.

7. În corespundere cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, referință a depus procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție prin care a solicitat dispunerea inadmisibilității recursurilor declarate ca fiind vădit neîntemeiate.

8. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, cu casarea deciziei instanței de apel și dispunerea

rejudicării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

Viciul fundamental admis în cadrul unei proceduri precedente, care afectează hotărârea pronunțată, este o ignorare esențială a drepturilor și libertăților garantate de CoEDO, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Exigențele CoEDO obligă instanțele de recurs de a rectifica eroarea de procedură comisă de instanța de fond, în caz contrar art. 6 este încălcat, or se afectează echitatea procedurii (hotărârea CtEDO *Leoni versus Italia*).

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din dispozițiile art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Prin urmare, **declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor ce a fost declarat.**

Ca supoziție a celor supra enunțate se reține că chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sânt următoarele: *dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de către inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele au fost corect apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.*

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sânt: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal ori civil au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.*

Reieșind din conținutul recursurilor ordinare declarate, se constată că acestea sunt întemeiate în baza pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stipulează că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Motivele din apel constituie fondul apelului și acestea trebuie examinate printr-o analiză obiectivă, completă și sub toate aspectele de fapt și de drept, fiind confruntate cu întreg materialul probator al cauzei.

Din conținutul hotărârilor recurate, se constată că aceste prevederi legale nu au fost totalmente respectate, și anume instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, iar nepronunțarea asupra acestora reprezintă neexaminarea fondului apelurilor de către instanța de apel. Mai mult ca atât instanța de apel în al doilea set de proceduri, nu a intervenit din oficiu, așa cum solicită efectul devolutiv, pentru a verifica legalitatea și temeinicia sentinței cu privire la calificarea acțiunilor inculpaților în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, după calificativul „grup criminal organizat” și nu a examinat corectitudinea judecării cauzei în procedura specială prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

În sensul celor statuate mai sus, Colegiul Penal lărgit reține că:

Din jurisprudența constantă se reliefează că judecarea cauzelor penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală este declanșată de declarația personală, prin înscris autentic, făcută de inculpat că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. După depunerea de către inculpat a înscrisului autentic, președintele ședinței de judecată acordă cuvânt procurorului, părții vătămate, părții civile, părții civilmente responsabile și apărătorului pentru a-și expune opiniile asupra cererii formulate. Instanța se pronunță printr-o încheiere, prin care dispune judecata în procedură simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală. Încheierea nu este susceptibilă căilor de atac.

Simpla manifestare de voință a inculpatului de a recurge la procedura instituită de dispozițiile art. 364¹ Cod de procedură penală și declarația formală de recunoaștere a faptei nu conduc automat la aplicarea acestei proceduri și a unei pedepse prevăzute de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de judecată fiind cea care, verificând condițiile impuse de dispozițiile art. 364¹ Cod de procedură penală, dispune de a aplica această procedură sau de a respinge solicitarea inculpatului de a judeca cauza în procedura simplificată.

Din prevederile art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală rezultă că ***procedura simplificată este aplicabilă doar dacă din probele administrate în cursul urmăririi penale reiese că faptele inculpatului sunt stabilite și sunt suficiente date cu privire la persoana sa pentru a permite stabilirea unei pedepse.***

Din conținutul acestei norme desprindem că aplicarea procedurii simplificate este posibilă numai atunci când din probele administrate în cursul urmăririi penale rezultă că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat.

Suficiența probatoriului urmează să fie examinată de judecător sub aspectul concludenței, pertinentei și utilității probelor acumulate, deoarece regula potrivit căreia mijloacele de probă obținute în mod ilegal nu pot fi folosite în procesul penal în cadrul oricărei proceduri, fie că e generală sau specială.

Insuficiența probatoriului nu poate fi complinită sau acoperită prin declarația inculpatului de recunoaștere a faptelor.

Când această condiție nu este îndeplinită, instanța va respinge cererea de judecare a cauzei în procedura simplificată.

În situația în care insuficiența probatoriului se constată abia cu prilejul deliberării, cauza va fi repusă pe rol și judecată în procedura generală.

Din materialele cauzei rezultă că cele indicate supra nu au fost îndeplinite de prima instanță și eroarea procedurală nu a fost înlăturată de instanța de apel, prin prisma efectului devolutiv, circumstanță ce echivalează cu eroare de drept.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 03 octombrie 2017, a cărui conținut nu a fost obiectat de către părți în ordinea prevederilor art. 336 Cod de procedură penală, la etapa cererilor și demersurilor apărătorii Dudulica Liubomir și Brînză Alexei au înștiințat despre voința inculpaților precum că recunosc săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Ulterior instanța a întrebat inculpații Feraru Ruslan, Apostu Serghei și Furtună Sergiu dacă a fost restituită paguba materială și avocatul Dudulica Liubomir a solicitat termen pentru a încheia tranzacție de împăcare cu partea vătămată care este în țară.

Deliberând pe loc, instanța a acordat termen pentru încheierea tranzacției de împăcare(f.d. 36-37, vol. IV).

O încheiere în sensul admiterii sau respingerii declarațiilor personale, prin înscris autentic, făcute de inculpații Feraru Ruslan, Apostu Serghei, Furtună Sergiu și Buzică Valentin că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală anexate la f.d. 32-35, vol. IV nu a fost adoptată și pronunțată la 03 octombrie 2017, constatându-se că încheierea la care se face trimitere în sentință și decizie nu există.

În aceeași ordine de idee se reține și că din conținutul procesului-verbal de judecată din 24 mai 2018, ședință în cadrul căruia inculpații au fost audiați, potrivit regulilor audierii martorilor, rezultă că avocatul Dudulica Liubomir la etapa cererilor și demersurilor a solicitat anexarea la materialele cauzei a declarațiilor personale, prin înscris autentic, făcute de inculpații Feraru Ruslan, Apostu Serghei, Furtună Sergiu și Buzică Valentin că recunosc săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, părțile expunându-se că nu sunt împotrivă, deci, instanța de fond nu putea în nici un mod la 03 octombrie 2017 să se expună asupra unor cereri pe care nu le-a cercetat.

Cu referire la inculpatul Feraru Ruslan, instanța de apel, în motivarea făcută, a indicat că acesta anterior nu a fost judecat, dar a fost deferit justiției, procesele penale (3 la număr) fiind

încetate în legătură cu împăcarea părților și că acest fapt împiedică aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Potrivit apelului, inculpatul Feraru Ruslan a solicitat instanței de apel de a reține în seama sa căința sinceră și a aplica prevederile art. 90 Cod penal, iar în ședința instanței de apel apărătorul drepturilor și intereselor acestuia – avocatul Bîrcă Ludmila a solicitat și aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3¹) și 79 Cod penal la stabilirea cuantumului pedepsei, deoarece inculpatul la momentul comiterii infracțiunii avea vârsta de 19 ani (f.d. 117, vol. V).

Din lecturarea textului hotărârii recurate rezultă că instanța nu s-a expus în nici un mod asupra solicitărilor inculpatului și apărătorului său. Motivarea în susținerea neaplicării prevederilor art. 90 Cod penal este lipsită de suport legal, or aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu este interzisă în cazul încetării procesului penal în legătură cu împăcarea părților. Mai mult ca atât, menționând despre existența a 3 procese penale care au fost încetate în legătură cu împăcarea părților, instanța de apel nu a indicat la acte ce ar confirma cele reținute și care ar face imposibilă aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, or din sentințele și ordonanța anexate la f.d. 148-151, 153-154 și 178-179, vol. IV rezultă că încetarea proceselor penale intentate în privința acestuia, în temeiul art. 109 Cod penal, până la 09.09.2016 (data adoptării legii) este doar una la număr, celelalte două fiind după.

Cu referire la inculpatul Apostu Serghei, instanța de apel a indicat că acesta se caracterizează negativ, nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog și că în acțiunile acestuia este prezentă recidiva periculoasă, iar aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal este inoportună, iar aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova este inadmisibilă.

Potrivit apelului, inculpatul Apostu Serghei a solicitat instanței de apel aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și reținerea circumstanțelor atenuante – căința sinceră și prezența unui copil minor la întreținere.

Din lecturarea textului hotărârii recurate rezultă că instanța nu s-a expus în nici un mod asupra solicitării de a reține în seama lui Apostu Serghei circumstanțele atenuante – căința sinceră și prezența unui copil minor la întreținere.

Cu referire la inculpații Furtună Sergiu și Buzică Valentin, instanța de apel a indicat că aceștia se caracterizează negativ, nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog și că în acțiunile lor este prezentă recidiva periculoasă, deci, aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova este inadmisibilă.

Potrivit apelului declarat în numele inculpaților Furtună Sergiu și Buzică Valentin, avocatul Dudulica Liubomir a solicitat instanței să aplice prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, or această lege reglementează doar situații care au avut loc până la intrarea în vigoare a acesteia și că din cazierile judiciare rezultă că în privința lui Furtună Sergiu și Buzică Valentin nu a fost înlăturată anterior răspunderea penală, de trei sau mai multe ori, în temeiul împăcării părților conform prevederilor art. 109 din Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002.

Din lecturarea textului hotărârii recurate rezultă că motivarea hotărârii se reduce la fraze generale, fără a stabili temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului apărătorului Dudulica Liubomir, ceea ce echivalează cu o motivare vagă, sumară și incompletă.

În opinia Colegiului Penal lărgit, argumentele enunțate mai sus constituie fondul apelurilor și asupra cărora instanța de apel era obligată să se pronunțe motivat, deoarece în viziunea apelanților, aceste motive ar putea răsturna soluția adoptată de prima instanță și afecta temeinicia acestei hotărâri, cu atât mai mult că, în lumina jurisprudenței CtEDO, deși instanțele nu sunt obligate să se expună asupra motivelor de respingere a fiecărui argument a unei părți (hotărârea *Ruiz Torija versus Spania*), acestea nu sunt scutite de obligația de a examina în modul corespunzător principalele motive invocate și de a le da un răspuns (hotărârea *Moreira Ferreira versus Portugalia*) și dacă aceste argumente se referă la „drepturi și libertăți” garantate de Convenție sau Protocoalele sale, jurisdicțiile naționale sunt obligate să le examineze cu o rigoare și grijă sporite (hotărârile *Wagner și J.M.W.L. versus Luxemburg* și *Magnin versus Franța*).

Rezumând cele menționate, se constată că în speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, ceea ce inevitabil duce la casarea deciziei instanței, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, or instanța de recurs este în imposibilitatea de a corecta erorile enunțate, inclusiv și din motiv că materialul probator cu referire la antecedentele penale ale inculpaților este incomplet, neputând fi stabilit dacă părțile au prezentat toate hotărârile autorităților judiciare.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel se va conduce de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care stabilește procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual penale asupra tuturor motivelor invocate de procuror în apel și va ține cont de cele expuse în prezenta decizie, va pronunța o hotărâre legală și întemeiată în strictă conformitate cu prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursurile ordinare declarate de avocatul Bîrcă Ludmila, în numele inculpatului Feraru Ruslan, avocatul Dudulica Liubomir, în numele inculpaților Buzica Valentin și Furtuna Sergiu, și avocatul Croitoru Alexei, în numele inculpatului Apostu Serghei, casează decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2019 în cauza penală privindu-i pe **Apostu Serghei XXXXX, Feraru Ruslan XXXXX, Buzica Valentin XXXXX și Furtună Sergiu XXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 06 mai 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecător

Liliana Catan

Judecător

Ion Guzun

Judecător

Victor Burduh

Judecător

Nadejda Toma